

WELTVEREINIGUNG DER EHEMALIGEN POLITISCHEN HÄFTLINGE
ASSOCIATION MONDIALE DES ANCIENS PRISONNIERS POLITIQUES
WORLD ASSOCIATION OF FORMER POLITICAL PRISONERS

SVETOVÉ ZDRUŽENIE BÝVALÝCH POLITICKÝCH VÄZŇOV
IČO: 37796542 DIČ: 2021593816
Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
Tel: +421 903 142 771
email: szcpv@szcpv.org
<http://www.szcpv.org>

Vážený pán
Minister spravodlivosti Slovenskej republiky
JUDr. Boris Susko, PhD.
Ministerstvo spravodlivosti SR
Račianska 71
813 11 Bratislava
minister@justice.sk
podatelnamssr@justice.sk

Elektronicky podpísané

Poprad 23. 2. 2026

VEC: Podnet k legislatívnej náprave na odstránenie systémovej nespravodlivosti a zlyhaniu zákona o súdnej rehabilitácii č. 119/1990 Zb.

Vážený pán minister,

v nadväznosti na nami zaslaný podnet zo dňa 26. 1. 2026 pre legislatívny návrh na novelu zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii tak, aby bol v súlade s inými právnymi predpismi, Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vo veci pána Jozefa Sakáča, veterána protikomunistického odboja, si Vám dovoľujeme predložiť doplnenie, ktoré precizuje **akútnu potrebu legislatívnej zmeny** zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii.

Ako združenie zastupujúce obeť totality sme narazili na neudržateľný stav, kedy súdy (konkrétne v Nitre) mechanicky zamietajú návrhy na rehabilitáciu s odkazom na uplynutie prekluzívnych lehôt, pričom úplne ignorujú materiálnu spravodlivosť a status veteránov odboja.

Dovoľujeme si upriamiť Vašu pozornosť na dva kľúčové legislatívne defekty:

- 1. Absurdnosť preklúzie pri novozistených skutočnostiach:** Súdy tvrdia, že lehota na podanie návrhu uplynula v roku 2015 (podľa kontroverznej novely č. 146/2013 Z. z.). Avšak Ústav pamäti národa (ÚPN) a Ministerstvo obrany ČR priznali pánovi Sakáčovi status veterána a odbojára až v rokoch **2023 a 2024**. Je právne nemožné, aby si občan uplatnil nárok v roku 2015 na základe dôkazov, ktoré štátne orgány vydali až o takmer desaťročie neskôr. Súčasný zákon nepozná inštitút „subjektívnej lehoty“ od zistenia novej skutočnosti, čo de facto likviduje zmysel rehabilitácií.
- 2. Konflikt so zákonom o protikomunistickom odboji a zákonom o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického systému:** Štát na jednej strane deklaruje morálnu úctu k odbojárom (zák. č. 219/2006 Z. z.), no na druhej strane im ponecháva tzv. „zostatkové tresty“ z éry komunizmu za tie isté činy, ktoré dnes považujeme za hrdinské. Tento legislatívny dualizmus stigmatizuje veteránov a bráni im v prístupe k zaslúženým sociálnym nárokom. Ponechanie zostatkového trestu osobe, ktorú štát iným zákonom (č. 219/2006 Z. z.) vyhlásil za hrdinu a veterána odboja, je právne schizofrenický stav. Súdný systém týmto konzervuje krivdy totalitného režimu, čo je v priamom rozpore s ustanovením § 4 zákona č. 125/1996 Z. z., podľa ktorého sú zločiny komunizmu nepremlčateľné ako aj s ustanovením § 5 podľa ktorého súd na návrh zruší alebo zmierni trest uložený za trestný čin, na ktorý sa nevzťahuje rehabilitácia podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii

Poukazujeme aj na ďalšie naliehavé prípady z našej evidencie, ktoré dokumentujú, že zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii je v súčasnosti pre mnohé obeť totalitý mŕtvym a nespravodlivým nástrojom.

Prípád pána Sakáča nie je ojedinelý. Naše združenie eviduje celú skupinu veteránov a ich potomkov, ktorí doplácajú na formálny a reštriktívny prístup súdov k prekluzívnym lehotám.

Dovoľujeme si upozorniť na nasledovné typické príklady systémovej nespravodlivosti a zlyhania rehabilitácii:

- **Prípád npor. Branislava Dluhoša (Veterán protikomunistického odboja):**

Menovaný sa pokúsil o odvážny útek do slobodného sveta so samohybnou húfnicou, za čo bol perzekvovaný. Hoci mu bol priznaný status veterána, dodnes **nebol plne rehabilitovaný** a v jeho registri trestov strašia „zostatkové tresty“. Podobne ako u p. Sakáča, aj tu štát priznáva odbojovú činnosť jednou rukou (cez ÚPN), ale druhou rukou (cez súdy) ju odmieta právne očistiť.

(Viac informácií: szcpv.org/15/dluhos.html)

- **Prípád Anny Jablonovskej (Dcéra partizána a politického väzňa):**

Pani Jablonovská je smutným príkladom zlyhania štátu pri informovaní oprávnených osôb (§ 5 ods. 4 zák. č. 119/1990 Zb.). Po smrti svojho otca, ktorý bol väznený v 50. rokoch, nestihla krátke a nejasne komunikované lehoty na podanie žiadosti o odškodnenie. Výsledkom je faktická dehonestácia jej otca, keď jej bol priznaný „dôchodok“ vo výške ponižujúcich **25 eur**. Toto je priamy dôsledok preklúzie, ktorú súdy v Nitre a inde aplikujú bez ohľadu na individuálny osud človeka.

(Viac informácií: szcpv.org/21/jablonovska.html)

Vážený pán minister,

tieto prípady potvrdzujú, že „zostatkové tresty“ a striktné prekluzívne lehoty nie sú len právnickým detailom, ale hlbokou morálnou ranou pre veteránov a ich rodiny.

Vážený pán minister, v rámci Vašich legislatívnych právomocí Vás žiadame o legislatívny zásah, ktorý:

1. **Zavedie nepremlčateľnosť** nárokov na rehabilitáciu a odškodnenie pre obeť komunizmu a ich priamych potomkov.
2. **Zosúladí rehabilitačné zákonodarstvo s princípom nepremlčateľnosti zločinov komunizmu (zák. č. 125/1996 Z. z.).**
3. **Umožní obnovu konania** vždy, keď Ústav pamäti národa alebo iný relevantný orgán (aj v zahraničí) potvrdí status odbojára, bez ohľadu na to, koľko rokov uplynulo od predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

Ponechanie veteránov odboja so záznamom v registri trestov a ich dcér s 25-eurovým príspevkom je hanbou demokratického Slovenska. Veríme, že pod Vaším vedením dôjde k náprave týchto krívd.

Súbežne sme v tejto veci podali **podnet na Generálnu prokuratúru SR**, aby generálny prokurátor podal dovolanie v prospech menovaného veterána. Vzhľadom na súčasné politické aktivity generálneho prokurátora sme však presvedčení, že bez Vašej legislatívnej iniciatívy zostane spravodlivosť pre túto skupinu občanov len formálnou deklaráciou bez reálneho obsahu.

Veríme, že ako minister spravodlivosti citlivo vnímate potrebu uzavrieť kapitolu krívd minulého režimu spôsobom, ktorý zodpovedá princípom právneho štátu 21. storočia.

S úctou,

František Bednár

predseda SZBPV